

ЧИМ РАДА БІЗНЕС-ОМБУДСМЕНА МОЖЕ ДОПОМОГТИ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Рада бізнес-омбудсмена (далі – Рада) – це організація, яка покликана захищати законні інтереси бізнесу перед органами державної та муніципальної влади. Функціонуючи в Україні вже близько шести років, Рада отримала майже 9 000 скарг від суб'єктів підприємництва. У цій статті ми розповімо, якими питаннями займається Рада, коли Рада може взяти скаргу в роботу і коли не має змоги цього зробити. Розглянемо також, на якому етапі краще всього подати скаргу до Ради з метою її найбільш ефективного розгляду.

3 якими питаннями варто звертатися до Ради

Звернутися до Ради можуть юрособи та фізособи-підприємці. Поскаржитися можна на держоргани, державні/підконтрольні державі компанії та органи місцевої влади. **Рада не може**

розглядати скарги приватного бізнесу один до одного.

Основне питання, на яке Рада звертає увагу, коли отримує скарги від бізнесу: чи дійсно наявна недобросовісна поведінка в тому чи іншому випадку?

Під **недобросовісною поведінкою** органів державної або муніципальної влади маються на увазі дії, бездіяльність чи неправомірні рішення, які зачіпають ваші інтереси.

Наприклад, до Ради доцільно звернутися, якщо:

- за результатами перевірки податківці дійшли неправильних висновків, які ви оскаржуєте в адміністративному порядку;
- правоохоронці неефективно та повільно ведуть розслідування;
- органи державної влади чи муніципальні органи зволікають із виконанням судового рішення, яке стосується вашого бізнесу: не видають дозвільні документи, не реєструють податкові накладні або не списують ваш борг – варіантів може бути багато;
- податковий орган необґрунтовано **не врахував Таблицю даних платника ПДВ або визнав платника податків ризиковим**;
- держреєстратор учинив незаконні реєстраційні дії стосовно вашої компанії і вона фактично перестала вам належати.

Розгляд скарги Радою є безплатним, а процедура подання – простою. Найшвидший та найлегший спосіб – подати скаргу через сайт Ради в однойменному розділі. Тому, якщо вам ще не доводилося працювати з Радою, можливо, саме час скористатися цим інструментом захисту своїх прав.

Коли краще звернутися до Ради зі скаргю

Зверніть увагу на правило, закріплене в Регламенті Ради: з моменту настання недобросовісної поведінки має минути **не більше року**.

Насправді, на практиці скажники звертаються до Ради якомога оперативніше, оскільки часто позитивний результат більшою мірою залежить саме від своєчасного звернення. Окрім того, Регламент Ради передбачає, що **необхідно проїти принаймні одну ланку адміністративного оскарження** (якщо вона взагалі доступна скажнику).

Розглянемо найбільш типові скарги, з якими працює Рада, та зупинимося на тому, на якому ж етапі слід подавати скаргу.

Для наочності ми навели декілька прикладів, коли допомога Ради може бути корисною. Утім, як же зрозуміти, що саме у вашій проблемній ситуації Рада матиме необхідні повноваження та інструменти для досягнення відповідної мети? Щоб отримати відповідь на це запитання, рекомендуємо зробити дві прості речі:

- ознайомитися із прикладами успішно вирішених кейсів, які є в загальному доступі на сайті Ради (boi.org.ua);
- проглянути критерії прийнятності скарги в Регламенті Ради на її сайті.

Слід розуміти, що приклади кейсів на сайті – це загальний орієнтир, оскільки обставини кожної справи є унікальними і невеличка деталю може відігравати ключову роль. Водночас такі кейси сформулюють уявлення про те, як працює Рада.

Не менш корисним буде ознайомитися із критеріями прийнятності скарг, на яких зупинимося трохи нижче.

Щодо податкових перевірок

Як показує практика, у разі адміністративного оскарження результатів перевірки до Ради варто звернутися, **як тільки ви подали відповідну скаргу до ДПС**. Це пов'язано з тим, що Раді доведеться вивчити документи, які стосувалися перевірки, сформулювати власну позицію і викласти її податківцям.

На жаль, трапляються випадки, коли скажники звертаються до Ради запізно: наприклад, тоді, коли вже відбулось обговорення скарги із представниками ДПС, або навіть тоді, коли ДПС вже прийняла відповідне рішення. З метою ефективного розгляду подібних скарг радимо залучати Раду завчасно.

Щодо виконання судових рішень

Судові рішення можуть стосуватися найрізноманітніших питань. Останнім часом Рада отримує чимало скарг щодо реєстрації податкових накладних на підставі судових рішень.

Коли необхідно звернутися до Ради із такою скаргою? Відповідне судове рішення має набути законної сили, і це стосується не тільки реєстрації податкових накладних, але й інших питань. Тож, якщо ви отримали позитивне рішення суду першої інстанції щодо реєстрації податкових накладних, радіти зарано, адже податкова має право звернутися до суду з апеляційною скаргою.

Щодо блокування податкових накладних

Найкраще звертатися до Ради **одразу після подання скарги до комісії центрального рівня** (комісія, до складу якої входять посадові особи ДПС). Оскільки загальний строк прийняття рішення становить усього-на-всього **10 календарних днів** (на практиці, незважаючи на карантин, ДПС розглядала подібні скарги вчасно), а Раді потрібен час для вивчення відповідних документів, формування власної позиції, зволікати тут не слід.

Щодо інших категорій скарг

З практичної точки зору, звичайно, до Ради краще звертатися раніше, ніж тоді, коли вона вже не має реальної можливості допомогти у вашій ситуації. Якщо ви звернулися зарано, з позиції Регламенту Ради, і остання не може взяти скаргу в роботу – ви маєте право звернутися зі скаргою повторно. Якщо ж ви звернулися до Ради запізно, то тут ситуація значно гірша.

Чи може втрутитися Рада на етапі судового оскарження?

Специфіка роботи Ради полягає в супроводі скаржників на етапі **адміністративного** оскарження. Норми Регламенту Ради чітко передбачають, що Рада **не розглядає** скарги стосовно справ, які знаходяться на судовій стадії чи в арбітражі.

Чи має Рада повноваження розглядати скарги щодо законності/дійсності рішень судів?

Відповідь тут однозначна: **Рада не може розглядати скарги, які стосуються законності або дійсності рішень будь-яких судів**. Водночас, як було зазначено вище, Рада може допомогти з виконанням судового рішення, яке набуло законної сили.

Перейдемо від теорії до практики.

Приклад 1

До Ради звернулось підприємство на Київщині, яка скаржилась на неефективне розслідування кримінального провадження слідчими поліції.

Унаслідок втручання Ради було змінено підслідність у кримінальному провадженні, новий слідчий розпочав необхідні слідчі дії.

Приклад 2

Підприємство скаржилось на протиправні дії іншої приватної компанії щодо спроб протиправного заволодіння (рейдерської атаки) його земельними ділянками.

Рада не могла взяти в роботу таку скаргу, адже вона не містила фактів недобросовісної поведінки з боку органів державної або муніципальної влади.

Приклад 3

Підприємство скаржилось на незаконне блокування декількох податкових накладних комісією регіонального рівня.

Не погоджуючись із таким рішенням, підприємство звернулося зі скаргою до комісії центрального рівня та за підтримкою до Ради. Рада направила письмову позицію до комісії центрального рівня. Кейс вдалося успішно вирішити.

Приклад 4

До Ради звернулося підприємство з Полтавщини зі скаргою на незаконне блокування податкової накладної. Водночас компанія вже

скаржилася до комісії центрального рівня, але, на жаль, рішення було прийнято не на користь скаржника.

З огляду на норми законодавства, єдиним шляхом для подальшого оскарження блокування податкової накладної є звернення до суду. Залучення Ради в ситуації скаржника вже б не мало практичного сенсу.

Приклад 5

Компанія скаржилася на тривале невиконання ДПС рішення суду, згідно з яким податкова мала збільшити суму реєстраційного ліміту компанії в СЕА ПДВ на 1 млн грн.

Завдяки втручанням Ради компанія домоглася виконання судового рішення.

Приклад 6

Рада отримала скаргу від підприємства у Харківській області на рішення адміністративної колегії обласного територіального відділення Антимонопольного комітету щодо накладення штрафу. Як з'ясувалось, це питання вже розглядалося судом і рішення було прийнято не на користь скаржника.

Рада була змушена **відмовити у відкритті провадження за скаргою**, оскільки фактично скаржник ставив питання щодо законності відповідного судового рішення.

Баланс
Група компаній

З нами завжди є рішення

ТОВ «БАЛАНС-КЛУБ»

Є платником податку на прибуток на загальних підставах
м. Дніпро, провулок Верстатобудівельний, 4
телефон: (056) 370-44-25
www.balance.ua

Рахунок № БК-2/2021 _____ від _____ 2021 р.
(впишіть ЄДРПОУ)

Платник: _____

Реквізити для оплати: ТОВ «Баланс-Клуб», ЄДРПОУ 21856290,
IBAN UA063006580000026005019100329, АТ «Піреус Банк МКБ»,
МФО 300658, м. Київ.

Адреса доставки: _____

Поштовий індекс: _____ Телефон: _____

№	НАЙМЕНУВАННЯ	Спосіб доставки	Кільк.	Ціна (грн)	Сума (грн)
1	Баланс – Комплект. Липень – вересень 2021 р.	Рекомендована бандероль	3	942,00	2 826,00
2	Баланс – Комплект. Жовтень – грудень 2021 р.	Укрпошта	3	784,00	2 352,00
Разом без ПДВ					5 178,00
ПДВ (20 %)					Без ПДВ (пп. 197.1.25)
Усього					5 178,00

ТОВ «Баланс-Клуб» знаходиться на загальній системі оподаткування

Усього до сплати: *П'ять тисяч сто сімдесят вісім грн 00 коп.*

у т. ч. ПДВ: *Нуль грн 00 коп.*

Бухгалтер: _____

У платіжному дорученні **ОБОВ'ЯЗКОВО** вкажіть номер **ОПЛАЧУВАНОВОГО** рахунка БК-2/2021 _____ та контактний телефон.

(впишіть ЄДРПОУ)

Форма оплати: безготівкова, гривні. Порядок оплати: передплата 100 %.

Будь ласка, зателефонуйте нам після оплати рахунка (056) 370-44-25, (044) 333-91-40 для уточнення адреси доставки та мови видання.